

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

LWR.410.013.04.2016

P/16/039

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

**Tekst ujednoczony zgodnie z treścią uchwały nr KPK-KPO.443.166.2016
Zespołu Orzekającego Komisji Rozstrzygającej w Najwyższej Izbie Kontroli
z dnia 23 stycznia 2017 r.**

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/16/039 – Realizacja Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich w latach 2012-2015.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu
Kontroler	Renata Kojro, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWR/38/2016 z dnia 4 lipca 2016 r. (dowody: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Instytut Edukacji Społecznej we Wrocławiu, ul. Rychtalska 8, 50-304 Wrocław (dalej: „Instytut” lub „Stowarzyszenie”).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Kinga Ekert, Prezes Zarządu Instytutu od dnia 27 czerwca 2016 r. (dalej: „Prezes Instytutu”)¹. (dowody: akta kontroli str. 6-25)

II. Ocena kontrolowanej działalności²

Ocena ogólna

W okresie objętym kontrolą, tj. od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2015 r.³, w ramach wsparcia skierowanego do sektora organizacji pozarządowych ze środków Programu Operacyjnego Fundusz Inicjatyw Obywatelskich (dalej: „PO FIO”), będąc beneficjentem środków publicznych, Instytut wykonał przewidziane w umowach zadania publiczne, zachowując terminy z nich wynikające. Zrealizowane⁴ projekty pn. *Polsko-angielska Szkoła Trenerów Młodzieżowych* (edycje II-VI)⁵, oraz pozostający w trakcie realizacji projekt pn. *Jak pracować z młodzieżą*⁶, mieściły się w zakresie działalności statutowej Instytutu.

Dane przedstawione przez Stowarzyszenie w sprawozdaniach z wykonania zadania publicznego, istotne z punktu widzenia uzyskanych efektów, były niezgodne ze stanem faktycznym.

Przewidziane w zawartych przez Instytut umowach na realizację zadania publicznego (w ramach PO FIO) rezultaty nie zostały w pełni osiągnięte, gdyż ich uśredniony (dla pięciu zrealizowanych edycji *Szkoły Trenerów Młodzieżowych*) poziom realizacji wyniósł 80%. Na niższe od zakładanych efekty bezpośredni wpływ

¹ Poprzednio, tj. od dnia 3 czerwca 2001 r. do dnia 27 czerwca 2016 r., Prezesem Instytutu był Paweł Dębek.

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

³ Z uwzględnieniem badania środków finansowych przekazanych w 2011 r. na realizację projektu w okresie objętym kontrolą.

⁴ Kolejno w okresach: [1] od dnia 1 sierpnia 2011 r. do dnia 27 lipca 2012 r. (II edycja); [2] od dnia 1 maja 2013 r. do dnia 31 grudnia 2013 r. (III edycja); [3] od dnia 1 maja 2013 r. do dnia 31 grudnia 2013 r. (IV edycja) oraz [4] od dnia 1 czerwca 2014 r. do dnia 30 listopada 2015 r. (V i VI edycja).

⁵ Dalej: „Szkoła Trenerów Młodzieżowych”.

⁶ Tj. od dnia 1 maja 2015 r. do dnia 30 listopada 2016 r.

miała niska frekwencja uczestników na zajęciach, co dodatkowo doprowadziło do wzrostu jednostkowych kosztów organizacji warsztatów.

W Instytucie nie zawsze przestrzegano przepisów i procedur obowiązujących przy wykorzystaniu środków publicznych. Stwierdzono przypadki zaciągania zobowiązań powyżej 500,00 zł bez zachowania formy pisemnej. Wystąpiły błędne zapisy w księgach rachunkowych projektów *Szkoła Trenerów Młodzieżowych*, przez co dane z tych ksiąg nie mogły stanowić podstawy do sporządzenia sprawozdań z wykonania zadania publicznego, gdyż nie obrazowały stanu faktycznego. Stwierdzono także, iż nie wszystkie dowody księgowe spełniały standardy kompletności. Ponadto część zadań w ramach realizowanych projektów została niewłaściwie przekazana do wykonania osobom fizycznym na podstawie umowy o dzieło, w sytuacji gdy zlecono nimi czynności obejmujące koordynację projektu, prowadzenie warsztatów, organizację wizyty studyjnej, tłumaczenie warsztatów, wykonywanie prac administracyjnych czy związanych z rekrutacją, które nie są dziełem w rozumieniu przepisów prawa cywilnego. Specyfika przedmiotu tych czynności kwalifikowała je do objęcia umowami o świadczenie usług, do których stosuje się, z mocy art. 750 ustawy z dnia 23 kwietnia - *Kodeks cywilny*⁷ (dalej: „k.c.”), przepisy regulujące umowę zlecenia, ze wszystkimi tego konsekwencjami prawnymi.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Wykonanie dotowanych zadań oraz prawidłowość danych w ofertach i sprawozdaniach z wykonania zadania publicznego

Opis stanu faktycznego

1.1. W badanym okresie (od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2015 r.) w ramach wsparcia skierowanego do sektora organizacji pozarządowych ze środków PO FIO, a na podstawie pięciu umów⁸, zawartych z Ministrem Pracy i Polityki Społecznej⁹ (dalej: „Minister”), Instytut zrealizował pięć edycji *Szkoły Trenerów Młodzieżowych*¹⁰ oraz realizował projekt pn. *Jak pracować z młodzieżą*, tj. zadania o łącznej wartości 645 012,68 zł¹¹. Ich celem było wyrównanie szans słabiej rozwiniętych infrastrukturalnie 131 organizacji pozarządowych pracujących z dziećmi i młodzieżą na terenach wiejskich i małych miast, poprzez skierowaną do 131 osób, zaangażowanych w działalność tych organizacji, pomoc w formie szkoleniowej, informacyjnej, konsultacyjnej i doradczej (w przypadku edycji *Szkoły Trenerów Młodzieżowych*), a także wsparcie 900 osób pracujących z młodzieżą, działających w 50 organizacjach pozarządowych w Polsce, drogą pobudzenia debaty w obszarze zawodu pracownika młodzieżowego oraz form i metod pracy z młodzieżą (w przypadku projektu *Jak pracować z młodzieżą*). Instytut był podmiotem¹² uprawnionym do ubiegania się o realizację ww. zadań w ramach PO FIO.

(dowody: akta kontroli str. 132-448, 466-475)

⁷ Dz. U. z 2016 r., poz. 380 ze zm.

⁸ Umowy nr: [1] 234_II/11 z dnia 4 lipca 2011 r.; [2] 439_II/12 z dnia 30 lipca 2012 r.; [3] 484_II/13 z dnia 29 lipca 2013 r.; [4] 785_II/2014 z dnia 5 września 2014 r. oraz [5] 567_II/2015 z dnia 14 września 2015 r.

⁹ Od dnia 16 listopada 2015 r. Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

¹⁰ V i VI edycja zostały zrealizowane w ramach jednej umowy.

¹¹ Z czego kwota wykorzystanej dotacji z PO FIO wyniosła 572 828,00 zł, a pozostałą kwotę w wysokości 72 184,68 zł stanowił wkład własny.

¹² Jako organizacja pozarządowa w rozumieniu art. 3 ust 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U z 2016 r., poz. 239 ze zm.; dalej: „ustawa o d.p.p.w.”).

W celu realizacji ww. zadań publicznych Stowarzyszenie wnioskowało o przyznanie w ramach PO FIO dotacji w łącznej kwocie 837 735,00 zł, natomiast faktycznie otrzymało dotację w łącznej wysokości 572 829,00 zł, w tym w 2011 r. – 58 270,00 zł, w 2012 r. – 147 540,00 zł¹³, w 2013 r. – 189 270,00 zł, w 2014 r. – 34 080,00 zł, w 2015 r. – 77 100,00 zł oraz w 2016 r. (na cały rok) – 66 569,00 zł. Dla poszczególnych projektów udział kwoty otrzymanej dotacji w stosunku do kwoty wnioskowanej wynosił od 25,4% do 100%. Wnioski Instytutu o te dotacje były zgodne ze wzorem oferty, stanowiącej załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie wzoru oferty i ramowego wzoru umowy dotyczących realizacji zadania publicznego oraz wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania¹⁴ (dalej: „rozporządzenie MPIPS”).

(dowody: akta kontroli str. 132-448, 449-458, 466-475)

W ramach realizowanych przez Instytut projektów, dotowanych ze środków PO FIO, przewidziano organizację 60 warsztatów podnoszących kompetencje osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w obszarze edukacji pozaszkolnej i czasu wolnego młodzieży, tj. m.in. zaplanowano zajęcia z treningu interpersonalnego, procesu grupowego, technik komunikacji interpersonalnej, animacji społecznej, społeczeństwa obywatelskiego wobec wyzwań współczesności, wprowadzenia do pracy z młodzieżą i w społecznościach lokalnych, otwarte warsztaty superwizyjne¹⁵ oraz spotkania w Domu Spotkań im. Angelusa Silesiusa. Łącznie w badanym okresie dla 131 uczestników zajęć zaplanowano 1218 godzin szkoleniowych. Pierwszeństwo w zakwalifikowaniu do udziału w projektach *Szkoła Trenerów Młodzieżowych* miały osoby zaangażowane w organizacjach pracujących z dziećmi i młodzieżą na terenach wiejskich i małych miast. Ponadto zaplanowano także promocję tych zadań oraz ich ewaluację, zorganizowanie jednej konferencji dla 100 osób pracujących z młodzieżą, a także wydanie (w formie elektronicznej) czterech publikacji adresowanych do ok. 800 osób (przede wszystkim nauczycieli, wychowawców, pedagogów i psychologów). Kontrola wykazała, iż sposób dokumentowania przebiegu realizacji większości podjętych działań nie budził zastrzeżeń pod względem merytorycznym i został dokonany zgodnie z zasadami¹⁶ obowiązującymi w ramach PO FIO.

(dowody: akta kontroli str. 132-448, 466-474)

Analiza porównawcza¹⁷ wykonania ww. zadań w odniesieniu do założeń zawartych w ofertach¹⁸ wykazała, iż w wymienionych poniżej przypadkach wystąpiły odstępstwa w ich realizacji zarówno w zakresie, jak i w harmonogramie. Odstępstwa

¹³ Z której nie wykorzystano środków w wysokości 1 zł. Niewykorzystana kwota dotacji została zwrócona na rachunek bankowy Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w terminie przewidzianym w § 11 ust. 2 umowy nr 439_II/12 z dnia 30 lipca 2012 r.

¹⁴ Dz. U. z 2011 r., Nr 6, poz. 25.

¹⁵ W IV-VI edycji poza podstawowym programem *Szkoły Trenerów Młodzieżowych* planowano także otwarte warsztaty superwizyjne (10 zajęć) dla dodatkowych osób.

¹⁶ Przy realizacji zadań dotowanych ze środków PO FIO Instytut (zgodnie z postanowieniami § 1 ust. 3 zawartych umów) zobowiązał się stosować *Zasady przyznawania i rozliczania dotacji w ramach PO FIO* w latach 2011-2013; a od 2014 r. *Regulamin konkursu FIO* (dalej: „zasady PO FIO”).

¹⁷ Dokonana na podstawie badania dokumentacji 11 sprawozdań (w tym trzech korekt) z wykonania zadania publicznego dofinansowanego w ramach PO FIO składanych do: [1] Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich (dalej: „CRZL”), pełniącego w latach 2009-2013 funkcję Instytucji Wdrażającej dla PO FIO (do końca 2013 r. – Instytut złożył pięć sprawozdań, w tym jedną korektę); [2] Departamentu Pożytku Publicznego w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej (od stycznia 2014 r. – trzy sprawozdania, w tym jedna korekta); [3] Departamentu Pożytku Publicznego w Ministerstwie Pracy, Rodziny i Polityki Społecznej – od 16 listopada 2015 r. – trzy sprawozdania, w tym jedna korekta, dalej także „Instytucje Wdrażające PO FIO”.

¹⁸ Stanowiących załączniki do podpisanych w latach 2011-2015 pięciu umów.

dotyczyły w szczególności przebiegu realizacji pięciu edycji *Szkoły Trenerów Młodzieżowych*, gdyż:

- zamieniono kolejność warsztatów¹⁹, tj. drugiego pn. *Spółczesność obywatelskie wobec wyzwań współczesności* z trzecim pn. *Wprowadzenie do pracy z młodzieżą i w społecznościach lokalnych 1*; zamiana ta podyktowana była potrzebą ich dostosowania do terminów zajęć prowadzonych przez trenerów angielskich i nie miała wpływu na kwestie finansowe;
- na 60 przeprowadzonych warsztatów w 50 (83,3%) udział wzięła mniejsza liczba uczestników od określonej w ofercie (średnio na zajęciach było mniej o trzy osoby); w przypadku 22 warsztatów (36,6%) faktyczna liczba uczestników zajęć wynosiła powyżej 80% ich zakładanej ilości, przy czym 28 (20,4%) spośród uczestniczących osób wzięło udział w więcej niż 80% zajęć; w przypadku 23 warsztatów (38,3%) frekwencja kształtowała się w przedziale od 50% do 80% zakładanej ilości uczestników, a 36 (26,3%) faktycznych uczestników wzięło udział w 50-80% ilości zrealizowanych zajęć; w przypadku pięciu²⁰ warsztatów (8,3%) nie osiągnięto poziomu 50% zakładanej frekwencji na zajęciach, a osiem (5,8%) biorących w nich udział osób uczestniczyło w mniejszej niż 50% ilości zajęć; w przypadku pozostałych 10 (16,7%) warsztatów, dla których uzyskano zakładaną (projektowaną) ilość uczestników, we wszystkich zajęciach uczestniczyło 65 osób, tj. 47,5% ogólnej liczby uczestników w ilości 137 osób; stwierdzono także, iż trzy osoby²¹ uczestniczyły jednokrotnie w zajęciach, a w warsztatach prowadzonych przez trenerów brytyjskich nie wzięło udziału 18 osób.

Powyższe dane były wykazywane w sprawozdaniach z wykonania zadania publicznego (dalej: „sprawozdania”) oraz wynikały z załączonych do tych sprawozdań kopii list obecności uczestników projektu.

Kontrola NIK wykazała także, iż 18²² osób, które nie osiągnęły minimalnego²³ progu uczestnictwa w zajęciach, uzyskało wyłącznie zaświadczenia (certyfikaty częściowe) o udziale w poszczególnych warsztatach/treningach z wykazem godzin i tematów zajęć w *Szkole Trenerów Młodzieżowych*, zamiast certyfikatów o jej ukończeniu. Zmiany w tym zakresie nie zostały wykazane w sprawozdaniach.

(dowody: akta kontroli str. 142-448, 459-463, 466-474, 479-490, 564-567, 574-577)

1.2. Całkowita kwota wydatków na pięć edycji *Szkoły Trenerów Młodzieżowych*, zrealizowanych przez Instytut w badanym okresie, wynosiła 549 993,68 zł²⁴, z czego dotacją z PO FIO sfinansowano 488 259,00 zł (88,8%), a 61 734,68 zł (11,2%)

¹⁹ W II edycji *Szkoły Trenerów Młodzieżowych*.

²⁰ Odpowiednio: w trzech warsztatach w II edycji, tj. Studium Przypadku w Domu Spotkań im. Angelusa Silesiusa (31,3%) Animacja Społeczna (31,3%) oraz Opór i kryzys (37,5%); w jednym w III edycji, tj. Studium Przypadku w Domu Spotkań im. Angelusa Silesiusa (37,5%) oraz w jednym w V edycji, tj. Techniki komunikacji interpersonalnej (47,1%).

²¹ Po jednej w II, III oraz w V edycji warsztatów.

²² W tym odpowiednio: siedem osób w II edycji; dwie osoby w III edycji; jedna osoba w IV edycji oraz osiem osób w V i VI edycji.

²³ Zasady PO FIO nie precyzowały wymogów dotyczących frekwencji uczestników w zajęciach realizowanych w ramach projektów z PO FIO. Niemniej jednak Stowarzyszenie ustanowiło minimalny próg uczestnictwa. W przypadku tych szkoleń, aby otrzymać certyfikat ukończenia szkoły, należało wziąć udział w treningu interpersonalnym i superwizyjnym oraz uczestniczyć w min. 50% warsztatów. Natomiast, aby uzyskać certyfikat Open College Network w zakresie Youth Work należało uczestniczyć w warsztatach prowadzonych przez trenerów brytyjskich.

²⁴ W tym wydatki poszczególnych edycji kształtowały się następująco: 164 680,44 zł (II edycja); 169 643,24 zł (III edycja); 111 690,00 zł (IV edycja) oraz 103 980,00 zł (V i VI edycja).

pokryto wkładem własnym Instytutu. Natomiast wydatki poniesione na projekt²⁵ pn. *Jak pracować z młodzieżą* wyniosły 22 400,00 zł, z czego dotacją z PO FIO sfinansowano 18 000,00 zł (80,4%), a wkładem własnym 4 400,00 zł (19,6%).

Poniesione wydatki (uznane przez Instytucje Wdrażające PO FIO za kwalifikowalne i racjonalne) rozliczono w sprawozdaniach w następującym układzie rodzajowym kosztów:

- *koszty osobowe merytoryczne* (kategoria I) – 373 125,00 zł (dotacja z PO FIO);
- *koszty obsługi zadania publicznego w tym koszty administracyjne* (kategoria II) – 114 480,00 zł (w tym 49 280,00 zł – dotacja z PO FIO i 65 200,00 zł – wkład własny);
- *koszty związane z uczestnictwem bezpośrednim adresatów zadania* (kategoria III) – 66 743,85 zł (w tym 66 564,00 zł – dotacja z PO FIO i 179,85 zł – wkład własny);
- *koszty funkcjonowania organizacji związane z realizacją zadania* (kategoria IV) – 12 444,83 zł (w tym 11 690,00 zł – dotacja z PO FIO i 754,83 zł – wkład własny);
- *koszty związane z działaniami promocyjnymi projektu* (kategoria VIII) – 5 600,00 zł (dotacja z PO FIO).

W stosunku do wydatków zaplanowanych w kosztorysach ofert, wydatki rozliczone w sprawozdaniach były większe w sumie o 928,68 zł, która to kwota objęła: (a) koszty zakupu materiałów na zajęcia warsztatowe – kategoria III (*koszty związane z uczestnictwem bezpośrednich adresatów zadania*), tj. 179,85 zł²⁶, (b) koszty zakupu materiałów biurowych – kategoria IV (*koszty funkcjonowania organizacji związane z realizacją zadania*), tj. 748,83 zł²⁷. Koszty te zostały zaliczone do sfinansowanych ze środków własnych Instytutu, a zatem zwiększony o ww. kwotę całkowity koszt projektu nie miał wpływu na wysokość dofinansowania z PO FIO. Zmiany te zostały zaakceptowane w sprawozdaniach przez Instytucje Wdrażające.

(dowody: akta kontroli str. 132-448, 464, 475, 479-483)

1.3. W ramach każdego z pięciu wniosków (ofert)²⁸, składanych o dofinansowanie zadań publicznych ze środków PO FIO, Instytut złożył oświadczenie, iż prowadzi działalność statutową (odpłatną oraz nieodpłatną) oraz, że nie prowadzi działalności gospodarczej. Potwierdzał to wpis do Krajowego Rejestru Sądowego²⁹. Przedmiotem działalności statutowej (odpłatnej i nieodpłatnej) Instytutu była m.in. działalność wspomagająca technicznie, szkoleniowo, informacyjnie lub finansowo organizacje pozarządowe, nauki, edukacji, oświaty i wychowania. Obie formy działalności były wyodrębnione rachunkowo, przez co Stowarzyszenie spełniało wymogi określone w art. 10 ust. 1 *ustawy o d.p.p.w.*

(dowody: akta kontroli str. 14-25, 32-33, 38-126, 132-448)

W latach 2011-2015 przychody z tytułu odpłatnej działalności statutowej nie przewyższały kosztów tej działalności. I tak, w latach 2011-2012 przychody były równe kosztom i kształtowały się odpowiednio na poziomie: 55 702,56 zł i 61 565,65 zł. Natomiast w latach 2013-2015 z tytułu odpłatnej działalności

²⁵ Projekt w trakcie realizacji (zgodnie z harmonogramem wykonanie zadania planowane jest na dzień 30 listopada 2016 r.). Do dnia zakończenia czynności kontrolnych w jednostce zadanie rozliczono częściowo za okres od 1 maja 2015 r. do 31 grudnia 2015 r.

²⁶ W tym w II edycji *Szkoły Trenerów Młodzieżowych* o 16,73 zł oraz w III edycji o 163,12 zł.

²⁷ W tym w II edycji *Szkoły Trenerów Młodzieżowych* o 163,71 zł; w III edycji o 501,12 zł oraz w IV edycji o 84,00 zł.

²⁸ W ramach jednej oferty Instytut planował organizację V i VI edycji *Szkoły Trenerów Młodzieżowych*.

²⁹ Nr 0000067470.

statutowej Instytut nie osiągnął żadnego przychodu i nie ponosił kosztów. Tym samym limit, o którym mowa w art. 9 ust.1. pkt 1 *ustawy o d.p.p.w.*, nie został przekroczony, a dotowane z PO FIO zadania mieściły się w zakresie działalności statutowej³⁰ Instytutu.

(dowody: akta kontroli str. 38-126)

Środki finansowe przekazane przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej na realizację zadań przez Instytut, nie wygenerowały przychodu.

(dowody: akta kontroli str. 132-448)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość polegającą na tym, że w pięciu sprawozdaniach Instytut wykazał dane niezgodne ze stanem faktycznym, skutkiem czego zawarte w nich informacje nie były rzetelne. Stwierdzono bowiem, iż w sprawozdaniach tych nie wskazano zmian, które wystąpiły przy realizacji działań określonych w części III pkt 8³¹ ofert, tj. nie podano informacji, iż 18 osób, które nie osiągnęły minimalnego progu uczestnictwa w zajęciach, zamiast certyfikatu ukończenia *Szkoły Trenerów Młodzieżowych* uzyskało jedynie zaświadczenia (certyfikat częściowy) o udziale w poszczególnych warsztatach/treningach z wykazem godzin i tematów zajęć. Było to sprzeczne z zasadami PO FIO³², zgodnie z którymi Instytut był zobowiązany do wyjaśnienia ewentualnych odstępstw w zakresie realizacji planowanych działań, zarówno jeśli idzie o ich zakres, jak i harmonogram realizacji.

Prezes Instytutu wyjaśniła, iż certyfikaty częściowe uznane zostały za równie wartościowe co certyfikaty ukończenia *Szkoły Trenerów Młodzieżowych*, stąd brak informacji w tym zakresie w sprawozdaniu. NIK nie podziela stanowiska Prezes Instytutu, ponieważ certyfikaty częściowe nie potwierdzały ukończenia *Szkoły Trenerów Młodzieżowych*, a jedynie świadczyły o udziale uczestnika w zajęciach.

(dowody: akta kontroli str. 132-448, 466-473, 479-483, 564-565, 575-577, 959-960)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

W przypadku ewentualnego żądania zleceniodawcy (Ministra Pracy i Polityki Społecznej) przedłożenia w formie papierowej materiałów dokumentujących działania podjęte przy realizacji zadania Instytut może mieć problemy z przedstawieniem stosownych dokumentów z uwagi na:

a) niegromadzenie dokumentów mających na celu udokumentowanie nakładów czasu pracy personelu zaangażowanego w realizację projektów PO FIO, co może utrudniać wskazanie okresów, w których faktycznie była wykonana praca na rzecz realizacji projektów dotowanych z ww. programu. Tym samym utrudnione może być prawidłowe ustalenie wynagrodzenia za pracę oraz potwierdzenie realizacji np. 1 218 godzin szkoleniowych w ramach warsztatu, co miało z kolei znaczenie przy ocenie stopnia wykonania zadań uwzględnionych w złożonych ofertach (wnioskach). Prezes Instytutu wyjaśniła w tej sprawie, że z uwagi na przyjęty w organizacji sposób zarządzania, członkowie zespołu byli rozliczani na podstawie wykonywanych zadań, raportując to w trakcie regularnych spotkań;

b) nieposiadanie dokumentów potwierdzających kwalifikacje oraz doświadczenie personelu projektów nienależącego do stałego zespołu Instytutu, co może utrudniać ocenę czy osoby zatrudnione przy realizacji zadań publicznych posiadały kwalifikację i doświadczenie zapewniające właściwą jakość oferowanych świadczeń.

³⁰ Działalność statutowa Instytutu była prowadzona w sferze zadań publicznych, o których mowa w art. 4 ust. 1 *ustawy o d.p.p.w.*

³¹ Opis poszczególnych działań w zakresie realizacji zadania publicznego.

³² Określonymi w zasadach PO FIO w części – Sprawozdanie z wykonania zadania w ramach PO FIO.

Przewidziane w umowach zadania publiczne Instytut wykonał w terminach z nich wynikających. W sprawozdaniach z wykonania zadania publicznego przedstawiono dane niezgodne ze stanem faktycznym, które były na tyle istotne, iż miały wpływ na ocenę osiągniętych efektów.

2. Osiągnięcie zakładanych efektów i ocena metod ich pomiaru

2.1. W pięciu edycjach *Szkoły Trenerów Młodzieżowych* uczestniczyło łącznie 137 osób³³ zaangażowanych w działalność 131 organizacji, tj. m.in. Związku Harcerstwa Polskiego, świetlic środowiskowych, domów dziecka, Caritasu, Salezjańskiej Wspólnoty Ewangelizacyjnej, Towarzystwa Pomocy Głuchoniewidomym, Fundacji Dzieci Niczyje, Polskiego Towarzystwa Zapobiegania Narkomanii, a także organizacji pracujących z dziećmi i młodzieżą na terenach wiejskich i małych miast z terenów województwa np. dolnośląskiego, kujawsko-pomorskiego, małopolskiego, warmińsko-mazurskiego, mazowieckiego oraz śląskiego. Łącznie w poszczególnych projektach wzięło udział o sześć osób więcej niż planowano, w tym o cztery osoby więcej³⁴ w ramach warsztatów superwizyjnych, oraz o dwie³⁵ osoby więcej w ramach podstawowych zajęć *Szkoły Trenerów Młodzieżowych*.

(dowody: akta kontroli str. 132-448, 459-463, 466-474, 1038-1063)

W ramach *Szkoły Trenerów Młodzieżowych* przewidywano m.in. osiągnięcie rezultatu w postaci uzyskania przez każdego uczestnika szkoły (łącznie 80 osób) dwóch certyfikatów, tj. certyfikatu ukończenia *Szkoły Trenerów Młodzieżowych* oraz certyfikatu National Open College z zakresu Youth Working. Rezultat miał być mierzony liczbą wydanych certyfikatów (uczestnicy mieli uzyskać 160 certyfikatów). Warunki w zakresie pozwalającym na otrzymanie certyfikatu ukończenia *Szkoły Trenerów Młodzieżowych* oraz w zakresie pozwalającym na otrzymanie certyfikatu National Open College z zakresu Youth Working, spełniły 64 osoby.

(dowody: akta kontroli str. 132-448, 466-473, 479-483, 564-565, 575-577, 959-960)

Poza wyżej wymienionym rezultatem zakładano także: [1] podniesienie kompetencji z zakresu pracy z młodzieżą i działalności w organizacjach pozarządowych przez uczestników szkoły (32 osoby); [2] podniesienie kompetencji z zakresu pracy z młodzieżą i działalności w organizacjach pozarządowych przez uczestników szkoły oraz z zakresu superwizji (99 osób); [3] wzrost jakości pracy z młodzieżą i uzyskanie wpływu na rozwój swoich organizacji u uczestników szkoły (32 osoby); [4] wzrost jakości pracy z młodzieżą i uzyskanie wpływu na rozwój swoich organizacji u uczestników szkoły oraz z zakresu superwizji (99 osób). W celu określenia stopnia osiągnięcia tych rezultatów Instytut przeprowadził badania w formie ankiet ewaluacyjnych, wypełnionych przez uczestników poszczególnych edycji. Wykazały one, iż wśród najczęściej wymienianych korzyści z udziału w projekcie uczestnicy wskazywali na m.in: wzrost kompetencji w zakresie komunikacji interpersonalnej, lepsze rozumienie potrzeb młodych ludzi, inspirujące doświadczenie angielskiego podejścia do pracy z młodzieżą, praca z narzędziami socjoterapii i coachingu.

(dowody: akta kontroli str. 132-405, 578-595)

Natomiast w projekcie pn. *Jak pracować z młodzieżą*, jako jego rezultaty założono wzmocnienie kompetencji osób pracujących z młodzieżą, poprzez dostarczenie wiedzy specjalistycznej (800 osób), które mierzono liczbą odsłon/pobrań ze strony

³³ W tym w ramach podstawowych zajęć *Szkoły Trenerów Młodzieżowych* 82 osoby oraz w ramach warsztatów superwizyjnych 55 osób.

³⁴ Zakładano przeszkolenie 51 osób.

³⁵ Zakładano przeszkolenie 80 osób.

internetowej, a także rozwój debaty na temat pracy z młodzieżą w Polsce (100 osób), mierzone listą uczestników konferencji.

(dowody: akta kontroli str. 406-448)

W ramach *Szkoły Trenerów Młodzieżowych* Instytut zrealizował wszystkie z 60 zaplanowanych warsztatów. Największą frekwencję osiągnęły zajęcia z treningu interpersonalnego (100% obecności uczestników na zajęciach we wszystkich edycjach), a najmniejszą (w II edycji) spotkania w Domu Spotkań im. Angelusa Silesiusa oraz zajęcia z animacji społecznej (31,25%). Dla prawidłowej realizacji zajęć uczestnikom przekazano materiały szkoleniowe oraz *Podręcznik Trenera Młodzieżowego* (będące uzupełnieniem teoretycznego programu szkoły). Natomiast w ramach realizacji projektu pn. *Jak pracować z młodzieżą* wydano (do czasu niniejszej kontroli) jedną z czterech planowanych publikacji, tj. pt. *Jak pracować z młodzieżą na lekcjach wychowawczych*, która jest dostępna (w wersji elektronicznej) na stronie internetowej Instytutu³⁶. Do dnia 31 grudnia 2015 r. ilość odsłon/pobrań tej publikacji wynosiła 64.

(dowody: akta kontroli str. 132-448, 466-474, 496, 502-533, 534-563)

2.2. Średni koszt kompleksowej usługi szkolenia jednego uczestnika *Szkoły Trenerów Młodzieżowych* w poszczególnych edycjach (od II do VI edycji) kształtował się na poziomie 10 292,53 zł³⁷; 10 602,70 zł³⁸; 3 018,65 zł³⁹ i 1 529,12 zł⁴⁰. Natomiast średni koszt zorganizowania jednego warsztatu wynosił 9 166,56 zł, a średni koszt jednej godziny szkolenia wynosił 451,55 zł. Przy wykonywaniu przez Instytut działalności nieodpłatnej, jednostkowe stawki za godzinę prowadzenia przez trenerów warsztatów wynosiły od 190,00 zł (w przypadku polskich trenerów) do 300,00 zł (w przypadku trenerów angielskich).

(dowody: akta kontroli str. 132-448, 464-475)

Prezes Instytutu wskazała, iż przedstawione w ofertach koszty projektów *Szkoła Trenerów Młodzieżowych* (uznane przez Ministra) szacowano na podstawie analizy stawek rynkowych podobnych usług szkoleniowych, tj. szkół trenerskich, o zbliżonym zakresie tematycznym i ilości godzin. Zaznaczyła jednakże, iż realizowane przez Instytut projekty, finansowane ze środków dotacji z PO FIO, z uwagi m.in. na zajęcia prowadzone przez trenerów brytyjskich oraz możliwość uzyskania certyfikatów National Open College wnoszą wartość dodaną w postaci komponentu międzynarodowego. Ponadto, według Prezes Instytutu, niektóre warsztaty (jak np. trening interpersonalny oraz superwizyjny) są specyficznymi formami rozwoju umiejętności osób pracujących z grupami, co wymaga koncentracji oraz komfortowych warunków. Dlatego też standardem prowadzenia tych zajęć są sesje wyjazdowe. W opinii Prezes Instytutu dla prawidłowego przebiegu tych warsztatów znaczenie ma funkcjonowanie uczestników w oderwaniu od codziennych obowiązków i pełny kontakt z grupą w trakcie treningu, co zapewniają właśnie sesje wyjazdowe.

(dowody: akta kontroli str. 494-497)

2.3. W latach 2011-2015 Stowarzyszenie nie zatrudniało osób na podstawie umów o pracę. Usługi na rzecz Instytutu były świadczone na podstawie umów cywilno-prawnych. W poszczególnych latach usługi na podstawie takich umów

³⁶ <http://ies.org.pl/jak-pracowac-z-mlodzieza-na-lekcjach-wychowawczych>.

³⁷ W tym dotacja z PO FIO 9 081,25 zł oraz 1 211,28 zł wkład własny.

³⁸ W tym dotacja z PO FIO 9 361,19 zł oraz 1 241,51 zł wkład własny.

³⁹ W tym dotacja z PO FIO 2 702,70 zł oraz 315,95 zł wkład własny.

⁴⁰ W tym dotacja z PO FIO 1 370,29 zł oraz 158,83 zł wkład własny; dotyczy średniego kosztu szkolenia jednego uczestnika V i VI edycji.

świadczyło odpowiednio: 39, 76, 33, 13 oraz 13 osób. Ich wynagrodzenia w kolejnych latach stanowiły odpowiednio: 54,5%, 65,0%, 66,0%, 13,4% i 17,2% kosztów działalności Instytutu. W związku z prowadzeniem odpłatnej działalności statutowej, osobom świadczącym usługi na podstawie umów cywilno-prawnych, Instytut w latach 2011 i 2012 wypłacił wynagrodzenia w łącznej wysokości 64 060,00 zł, które nie przekroczyło limitu, o którym mowa w art. 9 ust. 1 pkt 2 ustawy o *d.p.p.w.*⁴¹. Natomiast w latach 2013-2015 Instytut nie prowadził odpłatnej działalności statutowej.

Przy realizacji zadań dotowanych z PO FIO w Stowarzyszeniu zatrudnionych było łącznie 36 osób. Część z tych osób (29) została imiennie wskazana w treści ofert, załączonych do umów zawartych pomiędzy Ministrem i Instytutem. Prezes Instytutu wskazała, iż w ofertach konkursowych wymieniano jedynie główne zasoby kadrowe, a wyboru kadry projektów, zgodnie z wymogami aplikacyjnymi, dokonano na etapie planowania projektów, przed złożeniem ofert oraz, że w pierwszej kolejności zatrudniano osoby ze stałego zespołu Instytutu, zarówno do prowadzenia warsztatów, treningów, jak i do wykonywania zadań administracyjnych. Prezes Instytutu wskazała ponadto, iż dopiero w sytuacjach, gdy zasoby własne były niewystarczające, jako personel projektów zatrudniano osoby współpracujące z organizacją. W ramach niniejszej kontroli stwierdzono, że personel projektów stanowili członkowie Zarządu Stowarzyszenia (w tym obecny i poprzedni Prezes Instytutu oraz Wiceprezes).

(dowody: akta kontroli str. 6-8, 14-25, 38-126, 610-953, 568, 959-960)

Kontrola NIK wykazała, iż przy realizacji projektów⁴² pn. *Szkoła Trenerów Młodzieżowych* w ośmiu⁴³ przypadkach Instytut skorzystał z pomocy podwykonawców w zakresie realizacji części zadania publicznego, pomimo iż nie przewidziano takiej możliwości w umowach na realizację zadania publicznego. Podwykonawcy zrealizowali usługi gastronomiczne oraz noclegowe na łączną kwotę 31 566,00 zł. Zamiar przekazania realizacji tych usług podwykonawcom Instytut uwzględnił już na etapie planowania realizacji zadania w budżecie ofert, a następnie fakt ten wykazał w sprawozdaniach.

(dowody: akta kontroli str. 132-448, 466-475, 649, 655, 658, 665, 668, 731, 768, 845)

2.4. Koszty osobowe merytoryczne badanych projektów miały największy udział (65,2%) w kosztach ogółem. Koszty te obejmowały wynagrodzenia trenerów krajowych (39,6% kosztów ogółem) oraz trenerów angielskich (14,4% kosztów ogółem), kotrenera⁴⁴ (4,8% kosztów ogółem), organizacji wizyty studyjnej (1,6% kosztów ogółem), tłumacza na warsztatach angielskich (2,3% kosztów ogółem), a także honorarium autorskiego za publikacje (2,5% kosztów ogółem). Najmniejszy udział (1,0%) w kosztach ogółem miały z kolei koszty promocji projektów. Obydwa rodzaje kosztów zostały sfinansowane ze środków dotacji z PO FIO. Koszty obsługi

⁴¹ Tj. 3-krotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za rok poprzedni.

⁴² Edycje II, III, IV.

⁴³Faktury nr: [1] 10/H/2011 z dnia 30 października 2011 r. (noclegi i wyżywienie w czasie treningu interpersonalnego) – kwota 6 400 zł; [2] 4/2011 z dnia 27 listopada 2011 r. (noclegi i wyżywienie podczas warsztatów angielskich) – kwota 153,00 zł; [3] 27/11/2011 z dnia 27 listopada 2011 r. (noclegi i wyżywienie podczas warsztatów angielskich) – kwota 349,00 zł; [4] 221/A/2012 z dnia 29 stycznia 2012 r. (noclegi i wyżywienie podczas warsztatów angielskich) – kwota 554,00 zł; [5] 304 z dnia 30 stycznia 2012 r. (noclegi i wyżywienie podczas warsztatów angielskich) – kwota 350,00 zł; [6] 11/H/2012 z dnia 3 października 2012 (noclegi i wyżywienie w trakcie treningu interpersonalnego) – kwota 8.640,00 zł; [7] 3/H/2013 z dnia 16 czerwca 2013 r. (noclegi i wyżywienie w czasie treningu superwizyjnego) – kwota 8 640,00 zł; [8] 3/H/2013 z dnia 16 czerwca 2013 r. (noclegi i wyżywienie w czasie treningu superwizyjnego) – kwota 8 640,00 zł,

⁴⁴ Pomocnika trenera.

zadania, w tym koszty administracyjne, stanowiły natomiast 20% kosztów ogółem badanych projektów, a największy w nich udział (11,4%) miało wynagrodzenie koordynatorów projektów, które w badanym okresie wynosiło 65 200,00 zł. Wynagrodzenie koordynatorów projektów Instytut sfinansował ze środków własnych, zgodnie z założeniami określonymi w ofertach.

(dowody: akta kontroli str. 132-448, 464-465)

2.5. W latach 2011-2015 Instytut osiągnął przychody w łącznej wysokości 1 999 735,89 zł. Dotacje z PO FIO stanowiły 32,4% tych przychodów, tj. kwotę 648 568,00 zł. Wkład własny Instytutu w tych projektach pochodził z darowizn osób fizycznych⁴⁵. Nie pobierano opłat i wpłat od uczestników zadań. Instytut nie wносił niefinansowego wkładu własnego do badanych projektów. Udział wkładu własnego był zgodny z zasadami PO FIO.

(dowody: akta kontroli str. 38-126, 475, 482, 967-971)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Nie zrealizowano w pełni założeń w zakresie osiągnięcia rezultatów, określonych w ofertach załączonych do umów o wykonanie zadania publicznego, zawartych przez Instytut z Ministrem. W pięciu edycjach *Szkoły Trenerów Młodzieżowych* jedynie 64 uczestników (spośród zakwalifikowanej do szkolenia liczby 82 uczestników) spełniło warunki do uzyskania 128 certyfikatów (64 certyfikatów National Open College z zakresu Youth Working oraz 64 certyfikatów ukończenia *Szkoły Trenerów Młodzieżowych*). Kontrola NIK wykazała, iż 18 uczestników uzyskało zaświadczenia o udziale (certyfikaty częściowe) w poszczególnych warsztatach/treningach z wykazem godzin i tematów zajęć, zamiast certyfikatu ukończenia *Szkoły Trenerów Młodzieżowych*. Ponadto, 18 uczestników nie wzięło udziału w warsztatach prowadzonych przez trenerów brytyjskich, a warunkiem otrzymania certyfikatu National Open College z zakresu Youth Working był udział w tych zajęciach.

Prezes Instytutu stwierdziła, iż certyfikaty częściowe uznano za pełnowartościowe dokumenty, zaświadczające o udziale w szkole, przez co uznano, iż zakładane rezultaty zostały osiągnięte. NIK nie podziela stanowiska Prezes Instytutu, bowiem w ofertach załączonych do umów o wykonanie zadania publicznego wskazano jednoznacznie, iż rezultatem realizacji zadania publicznego jest nabycie certyfikatu ukończenia *Szkoły Trenerów Młodzieżowych*. W żadnej z ofert nie wskazano, iż rezultatem jest nabycie certyfikatu częściowego za udział w poszczególnych zajęciach. Ponadto warunkiem otrzymania certyfikatu National Open College z zakresu Youth Working był udział w warsztatach prowadzonych przez trenerów brytyjskich. Według Prezes Instytutu osoby, które nie brały udziału w tych warsztatach miały jeszcze dodatkową możliwość uczestniczenia w nich w kolejnych edycjach *Szkoły Trenerów Młodzieżowych*. Kontrola NIK wykazała jednak, iż z szansy tej skorzystała tylko jedna osoba z V edycji, która wzięła udział w VI edycji na zajęciach prowadzonych przez trenerów brytyjskich w dniach od 11 do 14 sierpnia 2015 r. Mając powyższe na uwadze, rezultat realizacji zadań, mierzony liczbą wydanych certyfikatów, został osiągnięty jedynie na poziomie 80,0%, przy czym w poszczególnych, badanych edycjach *Szkoły Trenerów Młodzieżowych* kształtował się kolejno na poziomie 68,8%, 78,1%, 87,5%, 73,5% oraz 82,4%.

(dowody: akta kontroli str. 132-448, 466-473, 479-483, 564-565, 575-577, 959-960)

⁴⁵ Wysokość darowizn w latach 2011-2015 wyniosła 206 040,00 zł.

2. Część zadań rozliczonych w ramach pięciu badanych edycji *Szkoły Trenerów Młodzieżowych* oraz w ramach projektu pn. *Jak pracować z młodzieżą*, zrealizowanych zostało przez wykonawców na podstawie 45 umów o dzieło⁴⁶, tj. w formie określonej w art. 627 k.c., pomimo iż ich faktycznym przedmiotem były usługi wykonywane przez te osoby, tj. usługi: koordynacji projektów (trzy umowy⁴⁷), prowadzenia warsztatów (39 umów⁴⁸), tłumaczenia warsztatów prowadzonych przez trenerów angielskich (jedna umowa⁴⁹), organizacji i przeprowadzenia wizyty studyjnej (jedna umowa⁵⁰), prace administracyjno-finansowe (jedna umowa⁵¹). Prezes Instytutu wyjaśniła, iż wybór tej formy zatrudnienia spowodowała logika projektów, jego wynikowy charakter oraz wiedza posiadana przez władze Stowarzyszenia w tym czasie. Prezes Instytutu dodała, iż osobami zatrudnionymi w ramach umów o dzieło byli w większości studenci, którzy sami wskazywali na taką formę zatrudnienia. NIK nie podziela stanowiska Prezes Instytutu. Wskazane wyżej umowy zawarte zostały z osobami, które miały powyżej 26 lat, stąd w przypadku tych umów nie miał znaczenia status studenta. W ocenie NIK umowy te nie stanowią umów o dzieło, ale są w istocie umowami o świadczenie usług, do których stosuje się art. 750 k.c., tj. przepisy regulujące umowę zlecenia. Przedmiotem tych umów jest bowiem świadczenie usług, a nie wykonanie dzieła i osiągnięcie konkretnego zindywidualizowanego rezultatu. Zarówno koordynacja projektów, prowadzenie warsztatów, organizacja wizyty studyjnej, tłumaczenie warsztatów, wykonywanie prac administracyjnych czy związanych z rekrutacją, dotyczą wykonania określonych czynności, a nie dzieła w rozumieniu przepisów prawa cywilnego. Zgodnie z obowiązującą linią orzecniczą Sądu Najwyższego o kwalifikacji prawnej umowy decyduje jej treść, a nie nazwa. Dlatego też umowy te powinny być kwalifikowane jako umowy o świadczenie usług (do których stosuje się przepisy o zleceniu) ze wszystkimi tego prawnymi konsekwencjami.

(dowody: akta kontroli str. 610-953; 1090)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że:

⁴⁶ Zawartych z osobami powyżej 26 roku życia.

⁴⁷ Umowy nr: [1] 01/FIO-STM5/2014 z dnia 5 września 2014 r.; [2] 01/FIO/2015 z dnia 2 stycznia 2015 r.; [3] 01/FIO/2015 z dnia 15 września 2015 r.

⁴⁸ Umowy nr: [1] 04/STM2/2011 z dnia 1 sierpnia 2011 r.; [2] 05/STM2/2011 z dnia 1 sierpnia 2011 r.; [3] 07/STM2/2011 z dnia 1 sierpnia 2011 r.; [4] 06/STM2/2011 z dnia 1 sierpnia 2011 r.; [5] 09/STM2/2011 z dnia 1 sierpnia 2011 r.; [6] 04/STM2/2012 z dnia 2 stycznia 2012 r.; [7] 03/STM2/2012 z dnia 2 stycznia 2012 r.; [8] 07/STM2/2012 z dnia 2 stycznia 2012 r.; [9] 09/STM2/2012 z dnia 2 stycznia 2012 r.; [10] 11/STM2/2012 z dnia 2 stycznia 2012 r.; [11] 04/STM3/2012 z dnia 28 września 2012 r.; [12] 06/STM3/2012 z dnia 26 października 2012 r.; [13] 09/STM3/2012 z dnia 7 grudnia 2012 r.; [14] 10/STM3/2012 z dnia 7 grudnia 2012 r.; [15] 03/STM3/2013 z dnia 2 stycznia 2013 r.; [16] 06/STM3/2013 z dnia 2 stycznia 2013 r.; [17] 05/STM3/2013 z dnia 2 stycznia 2013 r.; [18] 09/STM3/2013 z dnia 19 kwietnia 2013 r.; [19] 08/STM3/2013 z dnia 19 kwietnia 2013 r.; [20] 11/STM3/2013 z dnia 10 maja 2013 r.; [21] 15/STM3/2013 z dnia 31 maja 2013 r.; [22] 16/STM3/2013 z dnia 10 czerwca 2013 r.; [23] 03/STM4/2013 z dnia 29 lipca 2013 r.; [24] 05/STM4/2013 z dnia 13 sierpnia 2013 r.; [25] 11/STM4/2013 z dnia 20 września 2013 r.; [26] 13/STM4/2013 z dnia 9 października 2013 r.; [27] 21/STM4/2013 z dnia 10 grudnia 2013 r.; [28] 03/FIO-STM5/2014 z dnia 5 września 2014 r.; [29] 01/STM5/2014 z dnia 3 października 2014 r.; [30] 02/STM5/2014 z dnia 3 października 2014 r.; [31] 05/FIO-STM5/2014 z dnia 5 września 2014 r.; [32] 07/FIO/2015 z dnia 2 stycznia 2015 r.; [33] 08/FIO/2015 z dnia 2 stycznia 2015 r.; [34] 03/FIO/2015 z dnia 2 stycznia 2015 r.; [35] 04/FIO/2015 z dnia 2 stycznia 2015 r.; [36] 01/STM6/2015 z dnia 11 sierpnia 2015 r.; [37] 02/STM6/2015 z dnia 11 sierpnia 2015 r.; [38] 10/FIO/2015 z dnia 2 stycznia 2015 r.; [39] 09/FIO/2015 z dnia 2 stycznia 2015 r.

⁴⁹ Umowa nr: [1] 03/STM5/2014 z dnia 3 października 2014 r.

⁵⁰ Umowa nr 06/STM2/2012 z dnia 2 stycznia 2012 r.

⁵¹ Umowa nr 02/FIO-STM5/2014 z dnia 5 września 2014 r.

1. Jakkolwiek koszty kompleksowej usługi szkolenia jednego uczestnika, w poszczególnych edycjach *Szkoły Trenerów Młodzieżowych*, zostały poniesione zgodnie ze złożonymi ofertami oraz w oparciu o przyznane dofinansowanie, to w analizowanych edycjach istotnie się od siebie różniły, w skrajnych przypadkach prawie siedmiokrotnie (1 529,12 zł dla V i VI edycji i 10 602,70 zł dla III edycji). W takiej sytuacji gospodarowanie środkami publicznymi wymaga każdorazowo rzetelnego i racjonalnego szacowania planowanych do poniesienia kosztów.

2. Istnieje zagrożenie nieosiągnięcia zakładanego rezultatu realizacji projektu pn. *Jak pracować z młodzieżą*, jakim jest wzmocnienie kompetencji 800 osób pracujących z młodzieżą, poprzez dostarczenie wiedzy specjalistycznej, mierzonego ilością odsłon/pobrań publikacji ze strony internetowej Instytutu. Jak wykazała kontrola NIK, ilość odsłon/pobrań pozostaje wciąż na bardzo niskim poziomie, tj. na dzień 28 lipca 2016 r. wynosiła 85, co może wskazywać, iż Instytut nie wywiąże się z realizacji postanowień umownych, zgodnie z którymi zadanie powinno zostać wykonane do dnia 30 listopada 2016 r. Zagrożenie jest realne, tym bardziej, że do dnia zakończenia czynności kontrolnych (2 sierpnia 2016 r.) nie wydano jeszcze pozostałych trzech z czterech zaplanowanych publikacji, które powinny mieć wpływ na osiągnięcie zakładanego rezultatu. Prezes Instytutu wskazała, iż poziom 800 osób dotyczy całości projektu, dlatego zostanie osiągnięty do końca realizacji projektu. NIK nie podziela stanowiska Prezes Instytutu. Od czasu wydania pierwszej publikacji (listopad 2015 r.) minęło bowiem ponad osiem miesięcy, a wskaźnik odsłon/pobrań osiągnął zaledwie poziom 10,6% planu. W opinii NIK uzyskanie wymaganego poziomu odsłon/pobrań publikacji, może okazać się nierealne.

(dowody: akta kontroli str. 406-448, 961)

Ocena cząstkowa

W ocenie NIK zakładane w umowach na realizację zadania publicznego w ramach PO FIO rezultaty nie zostały w pełni osiągnięte, gdyż uśredniony (w ramach pięciu zrealizowanych edycji *Szkoły Trenerów Młodzieżowych*) poziom ich realizacji wyniósł 80%. Na niższe od zakładanych efekty bezpośredni wpływ miała niska frekwencja uczestników na zajęciach, co dodatkowo doprowadziło do wzrostu jednostkowych kosztów organizacji warsztatów. Ponadto, część zadań realizowanych w ramach dwóch edycji ww. projektu została przekazana do wykonania osobom fizycznym na podstawie umowy o dzieło, w sytuacji gdy zleczone nimi czynności, które nie były dziełem w rozumieniu przepisów prawa cywilnego, winny zostać zakwalifikowane jako świadczenie usług, do których stosuje się przepisy o zleceniu.

3. Przestrzeganie przepisów i procedur obowiązujących przy wykorzystaniu środków

Opis stanu faktycznego

3.1. W badanym okresie prowadzenie ksiąg rachunkowych Instytut zlecał podmiotom zewnętrznym na podstawie odrębnych umów i porozumień o współpracy. W Instytucie opracowano, w formie dokumentu, zasady (politykę) rachunkowości (w szczególności dotyczące sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych, w tym zakładowego planu kont), stosownie do postanowień art. 16 ust. 5 *ustawy o d.p.p.w.* wyodrębniono środki otrzymanych dotacji, a ewidencja księgową zapewniała możliwość finansowego rozliczenia umów zawartych na wykonanie zadań publicznych. Zgodnie z zakładowym planem kont, obowiązującym w Instytucie, w latach 2011-2015 projektom zostały przydzielone odrębne konta, służące do ewidencji kosztów działalności finansowanej z dotacji (konta kosztowe zespołu „5”), które pozwalały na wyszczególnienie i przypisanie kwoty wydatku (lub jego części) do konkretnego projektu PO FIO, na podstawie dowodów księgowych zawierających opis z jakich środków wydatkowana kwota została pokryta.

(dowody: akta kontroli str. 34-37, 602-609, 1021-1037)

Analiza porównawcza wysokości kwot podanych w sześciu spośród 11 (54,5%) sprawozdań z wykonania wydatków (w ramach analizowanych projektów), z zapisami dokonany w ewidencji księgowej Instytutu na kontach kosztowych zespołu „5”, nie wykazała różnic.

(dowody: akta kontroli str. 132-448, 602-609, 962-963)

W badanym okresie Instytut nie podlegał obowiązkowi badania sprawozdań finansowych przez biegłego rewidenta.

(dowody: akta kontroli str. 129)

3.2. W wyniku kontroli wybranych losowo⁵² 87 operacji gospodarczych, udokumentowanych fakturami, rachunkami i wyciągami bankowymi, zrealizowanych w ramach badanych projektów i skutkujących w latach 2011-2015 wydatkami na łączną kwotę 425 139,28 zł – stwierdzono, że:

- zostały przewidziane w budżetach projektów i poniesiono je w okresie ich realizacji;
- wynikały z oryginalnych dowodów księgowych, ujętych w ewidencji księgowej;
- w 14 przypadkach (16,1% badanej próby) dokumenty księgowe były sporządzone poprawnie, a przed ich ujęciem w księgach rachunkowych dokonano kontroli formalno-rachunkowej i merytorycznej;
- w 58 przypadkach (66,7% badanej próby) opis na dowodach księgowych, dotyczący realizacji zadania, został sporządzony przed dokonaniem wydatku;
- we wszystkich, tj. 69 przypadkach (79,3% badanej próby), dotyczących wynagrodzeń osobowych (za usługi o charakterze merytorycznym, administracyjnym oraz związanym z promocją), wypłat dla wykonawców tych usług dokonano w kwotach wynikających z umów;
- w 10 przypadkach (11,5% badanej próby) Instytut dokonał zwrotu poniesionych wydatków (m.in. z tytułu wynagrodzenia trenerów brytyjskich, doładowania do telefonu, zakupu materiałów biurowych oraz usług gastronomicznych) na łączną kwotę 12 987,94 zł, trzem członkom Stowarzyszenia, którzy uregulowali wskazane wydatki z własnych środków. Osobom tym wypłacono kwoty wynikające z przedłożonych faktur i rachunków (bez odsetek).

(dowody: akta kontroli str. 610-953)

3.3. W przypadku badanych projektów sposób rozliczania limitów kosztów, związanych z obsługą realizacji zadań przez Instytut, był zgodny z zasadami PO FIO.

(dowody: akta kontroli str. 270, 787-789)

3.4. Na podstawie próby 87 operacji gospodarczych, związanych z projektami objętymi badaniami kontrolnymi – ustalono, że zakres poniesionych wydatków był zgodny z postanowieniami umów na realizację zadań publicznych zleconych w ramach PO FIO, oraz że zostały one poniesione przez Instytut w okresie kwalifikowalności. Wszystkie koszty, przewidziane w ramach sześciu badanych projektów PO FIO, były kosztami kwalifikowanymi do objęcia dotacją z tego źródła.

(dowody: akta kontroli str. 132-448, 602-953)

3.5. W przypadku czterech edycji *Szkoły Trenerów Młodzieżowych* (spośród ogółem pięciu) realizowanych przez Instytut, finansowanych ze środków dotacji z PO FIO, wydatki regulowano w formie płatności gotówkowych. Płatności te

⁵² Badaniem objęto wydatki obejmujące najwyższe kwoty oraz dotyczące kosztów osobowych z każdego zestawienia załączonego do sprawozdań z wykonania zadań publicznych.

dotyczyły wypłat wynagrodzeń dla trenerów brytyjskich za prowadzone przez nich warsztaty. Przyczyną przyjęcia takiej formy płatności były wysokie koszty operacji przekazania środków pieniężnych za granicę. Łącznie ze środków dotacji z PO FIO dokonano 10 płatności gotówkowych na kwotę 48 000,00 zł.

(dowody: akta kontroli str. 127-128)

3.6. W ofertach o przyznanie dotacji w ramach PO FIO, jak też w sprawozdaniach z realizacji projektów, Instytut nie wykazywał udziału partnerów. Zadania wykonywał z wykorzystaniem własnych zasobów kadrowych.

(dowody: akta kontroli str. 132-448, 568, 610-953, 959-960)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Nie zapewniono zgodności danych finansowych w sprawozdaniach częściowych i końcowych z realizacji *Szkoły Trenerów Młodzieżowych* z danymi ewidencji księgowej Stowarzyszenia. Kontrola wykazała, że w przypadku pięciu⁵³ sprawozdań z wykonania zadań publicznych konta kosztowe zespołu „5” (służące do ewidencji kosztów ponoszonych w ramach projektów dotowanych z PO FIO) wykazywały inne salda, niż koszty podane w sprawozdaniach. I tak:

- w sprawozdaniu częściowym z wykonania wydatków poniesionych w ramach II edycji *Szkoły Trenerów Młodzieżowych* z tytułu realizacji tego zadania w 2011 r. wykazano kwotę 66 396,45 zł, natomiast na koncie księgowym 503-01 zaewidencjonowano wydatki w wysokości 65 856,45 zł; różnicę stanowiła nieujęta w ewidencji księgowej kwota 540,00 zł;
- w sprawozdaniu końcowym z wykonania wydatków poniesionych w ramach II edycji *Szkoły Trenerów Młodzieżowych* z tytułu realizacji tego zadania w 2012 r. wykazano kwotę 98 283,99 zł, natomiast na koncie księgowym 503-001 zaewidencjonowano wydatki w wysokości 95 903,99 zł; różnicę stanowiła kwota 2 380,00 zł, wynikająca z nieprawidłowego zaewidencjonowania w księgach rachunkowych kwoty w wysokości 1 400,00 zł (niedotyczącej *Szkoły Trenerów Młodzieżowych*) oraz z niezaewidencjonowania w księgach rachunkowych kwoty 3 780,00 zł, obejmującej wydatki z ośmiu faktur wykazanych w omawianym sprawozdaniu;
- w sprawozdaniu częściowym z wykonania wydatków poniesionych w ramach III edycji *Szkoły Trenerów Młodzieżowych* z tytułu realizacji tego zadania w 2012 r. wykazano kwotę 68 803,84 zł, natomiast na koncie księgowym 503-001 zaewidencjonowano wydatki w wysokości 67 323,45 zł; różnicę stanowiła kwota 1 480,39 zł, wynikająca z nieprawidłowego zaewidencjonowania kwoty w wysokości 739,61 zł (niedotyczącej *Szkoły Trenerów Młodzieżowych*), oraz z niezaewidencjonowania w księgach rachunkowych kwoty 2 220,00 zł, obejmującej wydatki z dziewięciu faktur wykazanych w przedmiotowym sprawozdaniu;
- w sprawozdaniu końcowym z wykonania wydatków poniesionych w ramach III edycji *Szkoły Trenerów Młodzieżowych* z tytułu realizacji tego zadania w 2013 r. wykazano kwotę 100 839,40 zł, natomiast na koncie księgowym 503-001 zaewidencjonowano wydatki w wysokości 99 158,59 zł; różnicę stanowiła kwota 1 680,81 zł, wynikająca z nieprawidłowego zaewidencjonowania kwoty w wysokości 141,21 zł (niedotyczącej *Szkoły Trenerów Młodzieżowych*), oraz z niezaewidencjonowania w księgach rachunkowych kwoty 1 822,02 zł, obejmującej wydatki z dwóch faktur wykazanych w omawianym sprawozdaniu;

⁵³ W tym dwóch częściowych z realizacji II i III edycji *Szkoły Trenerów Młodzieżowych* oraz trzech końcowych z realizacji II-IV edycji tej Szkoły.

- w sprawozdaniu końcowym z wykonania wydatków poniesionych w ramach IV edycji *Szkoły Trenerów Młodzieżowych* z tytułu realizacji tego zadania w 2013 r. wykazano kwotę 111 690,00 zł, natomiast na koncie księgowym 503-001 zaewidencjonowano wydatki w wysokości 111 011,00 zł; różnicę stanowiła kwota 679,00 zł, wynikająca z nieprawidłowego zaewidencjonowania kwoty 536,00 zł (nie dotyczącej *Szkoły Trenerów Młodzieżowych*), oraz z niezaewidencjonowania księgach rachunkowych kwoty 1 215,00 zł, obejmującej wydatki z trzech faktur wykazanych w przedmiotowym sprawozdaniu.

Różnica pomiędzy kosztami realizacji *Szkoły Trenerów Młodzieżowych*, ujętymi w sprawozdaniach (446 013,68 zł) i wykazanymi w księgach rachunkowych Instytutu (439 253,48 zł) wynosiła w sumie 6 760,20 zł. W ewidencji księgowej, prowadzonej na kontach zespołu „5” dla kosztów związanych z wykorzystaniem dotacji z PO FIO, nie ujęto łącznie 23 dowodów księgowych na sumę 9 577,02 zł. Składające się na nią kwoty zostały, jak wyjaśniała Prezes Instytutu, omyłkowo zaksięgowane na koncie księgowym 401 (zużycie materiałów i energii) oraz na koncie księgowym 503-005 (służącym rozliczeniu dotacji otrzymanej z gminy Oława). Według Prezes Instytutu również omyłkowo zaksięgowano na kontach zespołu „5” cztery dowody księgowe na łączną kwotę 2 816,82 zł, które nie dotyczyły *Szkoły Trenerów Młodzieżowych*. Z tych względów – jak wyjaśniła Prezes Instytutu – suma operacji zaksięgowanych nie była zgodna z kwotami wykazanymi w sprawozdaniach.

W ocenie NIK opisana powyżej nieprawidłowość wskazuje, iż ewidencja księgowa kosztów ponoszonych przez Instytut w związku z wykorzystaniem dotacji z PO FIO nie odzwierciedlała stanu rzeczywistego na koniec okresów sprawozdawczych, co naruszało art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁵⁴ (dalej: „ustawa o rachunkowości”). Tym samym dane z ksiąg rachunkowych nie mogły stanowić podstawy do sporządzenia sprawozdań z realizacji umów na realizację zadania publicznego.

(dowody: akta kontroli str. 132-448, 602-609, 962-963, 1064-1066)

2. Dowody księgowe nie w pełni spełniały standard określony w art. 22 ust. 2 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym zasadniczą cechą dowodów księgowych jest ich rzetelność, wyrażona zgodnością z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczych, którą dokumentują, oraz posiadaniem co najmniej danych określonych w art. 21 tej ustawy. Analiza 87 operacji gospodarczych wykazała, że naruszając przepis art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości, w 73 przypadkach (83,9% badanej próby) w dowodach księgowych na łączną kwotę 355 039,28 zł⁵⁵ nie zawarto stwierdzenia o ich sprawdzeniu pod względem formalno-rachunkowym. Ponadto, w 29 przypadkach (33,3% badanej próby), naruszając przepis art. 21 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości, dokonano wypłat na łączną kwotę 149 477,44 zł⁵⁶ jeszcze przed sporządzeniem opisu operacji gospodarczej. Opis taki sporządzany był po upływie od jednego do 94 dni od dnia dokonania wypłaty. Odnosząc się do tej nieprawidłowości Prezes Instytutu wyjaśniła, że było to spowodowane omyłkami przy opisywaniu dokumentów.

(dowody: akta kontroli str. 610-953, 1064-1066)

⁵⁴ Dz. U. z 2016 r., poz. 1047.

⁵⁵ W tym z dotacji z PO FIO – 299 912,00 zł.

⁵⁶ W tym z dotacji z PO FIO – 130 103,00 zł.

3. Część dotacji z PO FIO, tj. kwota w wysokości 100,0 zł⁵⁷, wykorzystana została przy realizacji III edycji *Szkoły Trenerów Młodzieżowych* niezgodnie z zadeklarowaną w kosztorysie (będącym częścią oferty) strukturą rodzajową kosztów. Błędnie bowiem kwotę tę zaliczono do poz. 2 kosztów funkcjonowania organizacji związanych z realizacją zadania (kategoria IV kosztów) jako zakup materiałów biurowych, chociaż dotyczyła ona zapłaty za doładowanie do telefonu komórkowego i tym samym powinna być wykazana w poz. 1 kategorii IV kosztów. Prezes Instytutu wyjaśniła, iż był to jednorazowy incydent spowodowany pomyłką ze względu na zbliżony zakres dwóch pozycji kosztowych.

(dowody: akta kontroli str. 270, 787-789, 959-960)

4. Z naruszeniem art. 720 § 2 k.c. Instytut w dwóch przypadkach zaciągnął zobowiązania powyżej 500,00 zł bez zachowania formy pisemnej. W toku czynności kontrolnych ustalono bowiem, że w latach 2011-2012 członkowie stowarzyszenia (trzy osoby) uregulowali ze środków własnych koszty dotyczące zakupu materiałów biurowych⁵⁸, usług gastronomicznych⁵⁹, wynagrodzeń dla dwóch trenerów brytyjskich⁶⁰, stanowiące zobowiązania Instytutu w łącznej kwocie 11 959,57 zł. Następnie Instytut dokonał zwrotu poniesionych kosztów w tym zakresie. Wartość zaciągniętej przez Instytut pożyczki w tych sześciu przypadkach przekroczyła, zatem kwotę, o której mowa we wskazanych wyżej przepisach. Prezes Instytutu wyjaśniła, iż z przywołanymi trenerami brytyjskimi nie zawierano pisemnych umów o pożyczce, gdyż sposób opłacania rachunków wynikających z bieżącej realizacji edycji *Szkoły Trenerów Młodzieżowych* był regulowany ustnymi ustaleniami. NIK zauważyła, iż obowiązujące przepisy prawne nie zabraniają możliwości zaciągania i udzielania nieoprocentowanych pożyczek bez zachowania formy pisemnej, ale w odniesieniu do kwot poniżej 500,00 zł. Ponadto, należy mieć także na uwadze skutki podatkowe po stronie pożyczkobiorcy (Instytutu), jakie mogą wywołać takie operacje. Wydane na podstawie art. 12 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych⁶¹ orzecznictwo organów podatkowych oraz sądów kwalifikuje bowiem tego rodzaju pożyczki jako nieodpłatne świadczenie stanowiące przychód (w postaci odsetek, które Stowarzyszenie byłoby zobowiązane zapłacić w wolnym obrocie gospodarczym od oprocentowanych umów pożyczek, a które należało oszacować na podstawie cen rynkowych) podlegający opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób prawnych.

(dowód: akta kontroli str. 649-651, 658-660, 668-677, 718-720, 744-747, 784-789, 1064-1066)

Ocena częściowa

Stowarzyszenie nie zapewniło wymaganych standardów prowadzenia dokumentacji księgowej dla projektów *Szkoła Trenerów Młodzieżowych*. Dopuszczono bowiem do ewidencjonowania nierzetelnych danych w księgach rachunkowych na podstawie m.in. dowodów księgowych, które były niekompletne. Dodatkowo skutkowało to prezentacją w sprawozdaniach częściowych i końcowych z realizacji *Szkoły Trenerów Młodzieżowych* danych niezgodnych ze stanem faktycznym.

⁵⁷ Dotyczy faktury nr 60184980 z dnia 14 maja 2013 r., wykazanej pod poz. 42 w zestawieniu faktur (rachunków) za 2013 r., dołączonych do sprawozdania końcowego z wykonania zadania publicznego *Szkoła Trenerów Młodzieżowych* (III edycja).

⁵⁸ Trzy faktury tj.: [1] z dnia 10 listopada 2011 r. nr 5378/2011 na kwotę w wysokości 510,73 zł; [2] z dnia 25 września 2012 r. nr 13709/12/0 na kwotę w wysokości 657,72 zł oraz [3] z dnia 10 grudnia 2012 r. nr 17227/12/0 na kwotę w wysokości 637,12 zł.

⁵⁹ Faktura z dnia 29 stycznia 2012 r. nr 221/A/2012 na kwotę w wysokości 554,00 zł.

⁶⁰ Dwa rachunki z dnia 30 stycznia 2012 r. w wysokości po 4 800,00 zł za wykonanie umów o dzieło zawartych w dniu 2 stycznia 2012 r. nr 03/STM2/2012 oraz 04/STM2/2012.

⁶¹ Dz. U. z 2014 r. poz. 851 ze zm.

4. Skuteczność nadzoru nad realizowanymi projektami, metod zarządzania nimi i ewaluacji osiągniętych rezultatów

Opis stanu faktycznego

W badanym okresie (od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2015 r.) nie stwierdzono trudności oraz ograniczeń, które miałyby wpływ na jakość realizacji zadań dotowanych ze środków PO FIO. Prezes Instytutu wskazała, iż pozytywną stroną działania PO FIO była jego przyjazność. Dodała również, iż jego istnienie pozwoliło organizacji zrealizować cykl innowacyjnych w skali kraju projektów, służących systemowemu wsparciu organizacji pozarządowych pracujących z młodzieżą, a tym samym przyczyniających się do polepszenia jakości usług społecznych, oferowanych młodym ludziom w Polsce. Jedyną zmianą w zakresie realizacji zadań z PO FIO, na którą wskazała Prezes Instytutu, jest konieczność globalnego zwiększenia środków przeznaczonych na zadania, co pozwoli na finansowanie większej ilości projektów społecznych i wzmocni polski sektor obywatelski.

(dowód: akta kontroli str. 601)

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁶² (dalej: „ustawa o NIK”), wnosi o:

1. Podjęcie działań w celu skorygowania sprawozdań z wykonania przez Instytut zadań publicznych (przekazywanych Instytucji Wdrażającej PO FIO) w zakresie obejmującym niezgłoszone zmiany, które wystąpiły w trakcie realizacji tych zadań.
2. Zapewnienie sporządzania sprawozdań z wykonania zadań publicznych w oparciu o rzetelnie prowadzone księgi rachunkowe.
3. Podjęcie działań w celu dokonania zwrotu dotacji, wykorzystanej w III edycji *Szkoły Trenerów Młodzieżowych* niezgodnie z ofertą realizacji tego projektu, wypełniając tym samym obowiązek wynikający z art. 169 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁶³, zgodnie z którym dotacje udzielone z budżetu państwa, wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem, podlegają zwrotowi do budżetu państwa wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, w ciągu 15 dni od dnia stwierdzenia okoliczności określonej w przywołanym przepisie.
4. Kwalifikowanie umów określających wzajemne prawa i obowiązki stron (obejmujących zlecenie przez Instytut usług w przedmiocie prowadzenia warsztatów, koordynacji projektu, organizacji wizyt studyjnych, tłumaczeń na zajęciach), do umów o świadczenie usług, do których stosuje się odpowiednio przepisy o umowie zlecenia.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 *ustawy o NIK* kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia

⁶² Dz. U. z 2015 r. poz. 1096, ze zm.

⁶³ Dz. U. z 2013 r. poz. 885, ze zm.

pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora Delegatury NIK we Wrocławiu.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 *ustawy o NIK* proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Wrocław, dnia 14 października 2016 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu

.....
podpis